

LEVELEZŐS VERSENY 8. ÉVFOLYAM BIOLÓGIA

2. FORDULÓ

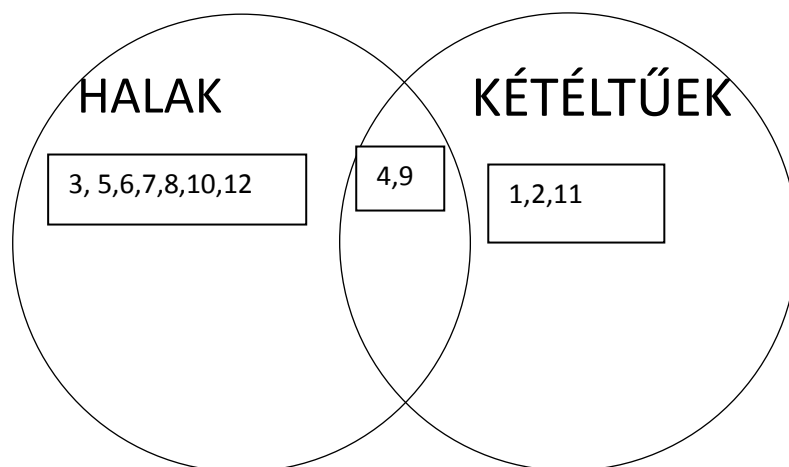
50 PONT/

1. **NÖVÉNYEK.** Írd az állítások mellé a megfelelő válasz betűjét! **8 pont/**

A – MOHÁK	B – HARASZTOK	C – MINDKETTŐ	D – EGYIK SEM
-----------	---------------	---------------	---------------

1. Szaporodásukhoz víz kell.**C**.....
2. Ide tartozik az erdei pajzsika.**B**.....
3. Termésük van.**D**.....
4. Spórákkal szaporodnak.**C**.....
5. Valódi szöveteik vannak.**B**.....
6. Közéjük tartoznak a zuzmók.**D**.....
7. Zárvatermő növények.**D**.....
8. Teleptestes növények.**A**.....

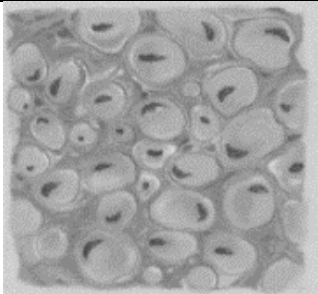
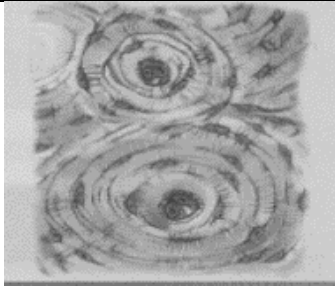
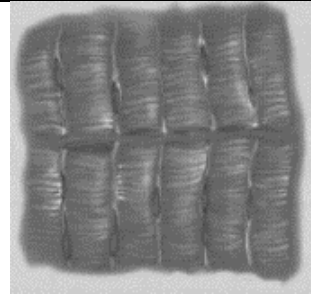
2. **ÁLLATOK.** Írd a megfelelő helyre a számokat! **12 pont/**

1. bőrön át is lélegeznek
2. ebihal
3. oldalvonallal rendelkeznek
4. változó testhőmérsékletűek
5. pikkelyeik lehetnek
6. úszóhólyaggal rendelkeznek
7. csak kopoltyúval lélegeznek
8. ikrával szaporodnak
9. külső megtermékenyítésűek
10. 2 üregű szívük van
11. vannak köztük farkatlanok
12. porcos és csontos vázuk lehet

3. SZÖVETEK. Töltsd ki a táblázatot!

12 pont/

			
Mi a szövet neve?	ZSÍRSZÖVET	CSONTSZÖVET	HARÁNTCSÍKOLT IZOMSZÖVET
Mely nagy szövetsoportha tartozik?	KÖTŐSZÖVETEK	TÁMASZTÓSZÖVETEK	IZOMSZÖVETEK
Mi a szövet szerepe?	TÁPANYAGRAKTÁR/ HŐSZIGETELŐ/ MECHANIKAI HATÁSOKTÓL VÉD	A BELSŐ VÁZ FELÉPÍTÉSE	A MOZGÁSBAN VAN SZEREPE.
Hol található az emberben?	BŐRALJA	A BELSŐ VÁZÁBAN/ CSONTOKBAN	VÁZIZMOKBAN

4. BETEGSÉGEK! Mely betegségek leírását olvasod? Nézz utána! 5 pont/

- A máj heveny vagy idült gyulladáson megbetegedése, melyet elsősorban különböző vírusfertőzések, de más károsító hatások is okozhatnak. Vezető klinikai tüneteikben sok a hasonlóság, jellemző a sárgaság. **HEPATITIS**
 - Gyakran diagnosztizált táplálkozási zavar. Vezető tünete a több-kevesebb rendszerességgel, de minimum heti gyakorisággal jelentkező falásrohamok. Ezeket a "zabálásokat" szinte törvényszerűen lelkiismeret-furdalás, önvádolás követik, mely szorongásos állapotokat eredményez. Ezen érzések öngyógyító levezetését célozza, hogy a betegek hánytatóval, hashajtással igyekeznek semmissé tenni a történeteket, és egyben megszabadulni a fokozódó szorongástól. **BULÉMIA**
 - A csípőízület rendellenes fejlődése. A leggyakoribb mozgásszervet érintő fejlődési rendellenesség, gyakorisága hazánkban 1-2 százalék körül van, s főleg leány újszülötteknél fordul elő (náluk 5-10-szer gyakoribb, mint a fiúknál!). Vannak olyan családok, ahol halmozottan fordul elő a betegség, amely bizonyítja, hogy kialakulásában genetikai okok is szerepelnek. **CSÍPŐFICAM**
 - A bőr mélyebb rétegeiből fejlődő, megvastagodott elváltozás a talp bőrén. A lábfej csontjai által a talppárnákra és a lábujjakra gyakorolt nyomás miatt gyakran fájdalmas lehet. Többnyire a lábujjakon, a lábujjak oldalán vagy a talp lábujjak alatti részén alakul ki. Sokszor szemölcsökkel tévesztik össze. **TYÚKSZEM**
-
- e) Nem gyógyítható, de kezelhető betegség, így ma már az általa okozott látásromlás, vakság is megelőzhető. Elnevezése az ókori görög "zöld szín" szóból

ered, Kialakulásának során a szemben található ún. csarnokvíz termelődése és elfolyása közötti egyensúly felborul, a szemnyomás megemelkedik, ez pedig a szaruhártya vízenyőjét és a látóidegfő vérellátási zavarát okozza. A vérellátási zavar következtében az ideghártya és a látóidegfő idegsejtjei elpusztulnak.

ZÖLDHÁLYOG

5. TUDÓSOK. Írd a táblázat üres oszlopába annak a tudósnak a betűjelét, akire az állítás vonatkozik! **6 pont/**

- A) Louis Pasteur B) Semmelweis Ignác C) Charles Darwin
D) Gregor Mendel E) Paál Árpád F) Stanley Miller

1. 1881-ben elsőként alkalmazta az aktív immunizálást a juhok lépfene betegsége ellen. (Ezután ugyanezt a módszert használta a baromfipestis és a veszettség ellen is.)	A
2. Darwin kísérleteit folytatva tanulmányozta az auxin hatását a növényi életműködésekre.	E
3. 1953-ban kísérleti úton modellezte az óslégkör és ósóceán föltételezett kémiai folyamatait.	F
4. 1847-ben elrendelte a szülészeti-nőgyógyászati vizsgálatok előtti klórmeszes kézmosást, és ezzel a gyermekági láz okozta halálozási arányt jelentősen csökkentette.	B
5. 1866-ban közreadta „Kísérletek növényhibridekkel” c. írását, amelyben elsőként alkalmazta a statisztikai módszert a biológiában s ennek alapján megfogalmazta az örökléstan szabályait.	D
6. 1859-ben megjelent „A fajok eredete” c. művében bevezette a tudományba a szelekción alapuló evolúciós szemléletet és módszert.	C

6. RÖVID KÉRDÉSEK. Válaszolj a feltett kérdésekre? **7 pont/**

- a) Melyik a koponya egyetlen mozgó csontja? - **ÁLLKAPOCSCSONT**
b) Milyen izom található a belekben? - **SIMAIZOM**
c) Mely csontok között található a nagy kutacs? - **HOMLOKCSONT ÉS FALCSONT**
d) Mi a neuron? - **IDEGSEJT**
e) Mely izom található az irhában? - **SZŐRMOZGATÓ**
f) Hol található a holdacska? - **KÖRÖMNÉL**
g) Mennyi idő alatt újul meg az emberi bőr? – **21 NAP/3 HÉT**